

Előfizetési árak
Egy hónapra 2 P
40 fillér, negyedévre
7 pengő. — Egyes
szám ára: 10 fillér.
Megjelenik a kora
délutáni órákban.

Bácskai Ujság

Szerkesztőség:
Baja, Árpád-tér 6,
Telefón 46. Kiadó-
hivatal: Árpád-tér
6. Postafiók 18

XXII. évfolyam 241. szám.

(BAJAI UJSÁG)
POLITIKAI NAPILAP

Baja, 1940. október 23., szerda

Vasárnap délelőtt szentmisével és szentbeszéddel kezdődik a bajai katolikus férfiak napja

Jelentette már a Bácskai Ujság, hogy a Katolikus Egyesülés vasárnap, október 27-én a katolikus férfi-nappal kezdi meg munkaévének programját. Krisztus király ünnepén rendezi az Egyesülés a férfiak napját s ezzel kezdi meg előadásainak és összejöveteleinek sorozatát. Az, hogy a rendezőség ezt az egyházi ünnepet választotta a férfiak napjának megtartására, magában is kifejezi a találkozó célját. Ez a cél hitben, lélekben edzeni és megerősíteni a katolikus férfiak taborát, hogy Krisztus országának is híven küzdő katonái legyenek.

A Katolikus Egyesülés a férfiak napjára a következő programot adta ki:

10 órákor gyülekezés a Kat. Egyesülés Székházában.

Negyed 11 órákor felvétel a belvárosi templomba.

Fél 11 órákor ünnepélyes nagymise. Evangelium után szentbeszédet mond: Nagy Miklós az Act. Cath. orsz. főtitkára.

Délután 3 órákor nyilvános nagygyűlés a Kat. Egyesülésben.

Himnusz: Éneklí a közönség.

1. Megnyitót mond vitéz Molnár József igazgató.

2. A nap jelentőségéről beszél Nagy Miklós.

3. „Krisztus király országa és népe” beszéd, mondja Géresy János, a Felten gyár cégvezetője.

4. Psalmus Hungaricus (Magyar Zsoltár) írta Dzsida Jenő, elmondja Stieh Nándor képzőint. tanár.

5. „A Kat. férfi, mint világi apostol” beszéd, mondja Lafraneo István, az Összetar-

tás igazgatója.

Pápai Himnusz: éneklí a közönség.

Este fél 9 órákor a Kat. Legényegylet ünnepi előadása a Kat. Egyesülésben. Belépődíj nincs. Minden katolikus férfi hivatalos.

A katolikus férfiak napjáról kapcsolatosan megemlítjük még azt, hogy a bajai espe-

Tárgyalások kezdődnek a vidéki cukor-adagok növelése érdekében

A bőszeges cukorrépatermés arra indította az illetékes köröket, hogy a cukorfejadag kérdését napirendre tűzzék. Az elmúlt napokban ebben az ügyben értekezletet tartottak a cukoripari érdekeltek bevonásával. Az értekezleten megállapították, hogy mintegy 17 000 vagón cukor gyártására van kilátás és így lehetőség nyílik arra, hogy a sokszor kifogásolt vidéki cukorfejadagokat bizonyos mértékben közelebb hozzák a budapesti fejadaghoz. Az értekezlet megállapításai szerint felemelt fejadag

reskerületi gyűlésen a bajai plébániák megállapodtak abban, hogy 30—30 tagból álló küldöttséggel vesznek részt a délelőtti szentmisén. Ezeknek a csoportoknak tagjai is a katolikus székházban gyülekeznek és onnan vonulnak a belvárosi templomba.

Hiszük, hogy ez a fölvo-nulás, amelyet férfi ifjuság gárdája vezet be, valóban impozáns lesz. A katolikus férfi napra mindenkit szeretettel hív meg a Katolikus Egyesülés elnöksége.

mellett is mindössze 11.000 vagon cukorra van szükség az ország cukorellátásához. Ezért lehetőség nyílik a vidéki cukorfejadag növelésére. Együttal biztosítani lehet az ugynevezett ipari cukorellátást is.

Az illetékes minisztériumokban az értekezlet után nyomban hozzálltak a pontos számítások elvégzéséhez, úgyhogy a közeljövőben már sor kerülhet a döntésre. Vidéken természetesen nagy örömmel fogadják a cukorfejadag felemelését.

Az új költségvetésben gondoskodik a kormány a kisemberek terheinek csökkentéséről és megélhetésének biztosításáról

Nagy beszédben ismertette kedden délelőtt a képviselőházban Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter az 1941. évi államháztartás költségvetését. A jövő évi költségvetés erősen meghaladja az idei költségvetés összegét. Ez természetes, mert a büdzsében jövő esztendőben szerepel először a visszacsatolt északmagyarországi területek és Kárpátalja költségvetése.

A jövő évi költségvetés tengerlyében a kormány szociális programjának megvalósítása áll. A költségvetés gondoskodik a szociális intézkedések gazdasági, anyagi alapjának megteremtéséről. Ebben a költségvetésben szerepel először a Szociális Alap tetele s így a nép- és családvédelmi törvény értelmében a Népvédelmi Alap január 1-én megkezdí működését. Gondoskodik a kormány az alsóbb népréteg, a kisbirtokos, kisgazda és kisiparos osztály terheinek csökkentéséről. Számos olyan intézkedése van az új költségvetésnek, amely ennek a széles néprétegnek megerősítését szolgálja. Gondoskodik a közalkalmazottak helyzetének javításáról is.

A szociális program egyrésztnek megvalósításán kívül hatalmas közmunkák fedezéséről is gondoskodik az új költségvetés.

Különösen a most visszatért keletmagyarországi és erdélyi területek közmunkáiról van szó. Noha ezeknek a területeknek költségvetése még nem szerepel a jövő esztendői tervében, a kormány mégis gondoskodik a rendkívüli szükségletek fedezéséről. A jövő évi közmunkákra az eddiginél sokkal nagyobb összeget irányoz elő az új költségvetés.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter részletesen nyilatkozott az ország jelenlegi gazdasági helyzetéről, az utóbbi időben történt intézkedéseket is megindokolta és vázolta, hogy gazdasági életünkkel kapcsolatban milyen intézkedések készülnek.

Bejelentette, hogy a kormány gondoskodott az országnak a legfontosabb fogyasztási cikkekkel való ellátásáról. A költségvetés meg akarja teremteni biztos anyagi alapját annak, hogy ebben az országban mindenkinek a megélhetését biztosítsák. Vázolta a pénzügyminiszter gazdasági életünk bizonyos mértékű átalakítására vonatkozó kormányelgondolásokat és azokat a reformokat, amelyeket az érdekképviseleti rendszerrel, a kamarákkal és a munkaközvetítéssel kapcsolatban hoz. Különösen fontos intézkedéseket vettek tervbe a mezőgazdasági népesség megerősítésére és felkarolására. A jövő esztendőben meggyorsítják a telepítés menetét. A költségvetés megteremti az anyagi alapját annak, hogy a jövő esztendőben sokkal több kisegyszertencia jusson földhöz. A költségvetési vitát a pénzügyi bizottság még ezen a héten megkezdí. Ugy számíttják, hogy a bizottságok két hét alatt végeznek és utána a képviselőházban és a felsőházban két hét alatt befejezik a vitát.

— Véres kocsmal verekedés Jánosalmán. Vasárnap éjjel véres verekedés történt a Kélesi utban levő Fenyvesi kocsmában. Szóváltás közben Dobos Pál zenészt egy biciklipumpával úgy ütötte orron Tóbiás György (Kerényi), hogy a zenész 18 napon belül gyógyuló súlyos testi sérülést szenvedett. Az eljárás megindult.

Ára 10 fillér.

Diákok!

sapkát, táskát, harisnyát, pullovert, tornacipőt, trikót, nadrágot, fehérneműt, ernyőt, zsebkendőt és törülközőt

csak is
REINHARDT DIVATCSARNOK-ban
vásároljunk!

A bajai közönség adományai az „Erdélyért” segélymozgalom javára

Magyar Általános Hitelbank 200, Bajai Magyar Bank 150, Katarics Antal 100, Lemberger Imre 10, Bajai Magyar Bank tisztvis. 5, Dark Lajos 1, Bokor Oszkárné 5, Hepp János 1, özv. Kehes Antalné 1, özv. Koch Jánosné 1, Szifty Blanka 1, Késmárkiné 2, Varga Pál 1, Hóger Tamás 1, Schmidt Ferenc 1, Scheller Ferenc 1, Berbenoris 1, Fehér Ignác 2, Fosztányi Ferencné 1, Rendi János 1, Szilágyi Ella 2, Emesz János 1, Koch Antal 1, Somogyi József 1, Eberhardt Vendel 1, Elmer Vendel 1, Reinlesné 1, Patocska Lőrinc 1, Millási Béla 1, Tolnai 1, Nagyné 1, özv. Mayer Péterné 1, Lóll Éva 2, Kiss István 2, Erdős Károly 1, Karajkó Lajos 1, Oszthelmer J. 1, Folkmann A. 1, Tóth I. 1, Mándity A. 1, Rác I. 1, Várnai István 2, Rajcsi Lajos 1, Tarnay János 1, Kovács József 1, Flach Mihály 1, Putterer Károly 1, Gyöngyösi Jakab 1, Szujer Mátyás 1, Freidinger József 1, Vörös Ferenc 1, Mezővory Mátyás 1, Kemencei Mihály 1, Dara István 1, Erness János 1, Hegyi Minály 2, Mihálovics M. 1, Kremm János 1, Dudás Andras 5, Wittmann József 1, Horváth Lajos 1, Bányai M. 1, Kett Antal 1, Sokacz Ferenc 1, Király Ferenc 2, Vakos Mártonné 150, Bohner Józsefné 110, Orlai Elemér 3, Ditzendy Arisztid 150, Gonczlik Vera 350, Király Gyula 3, Nádasz Ilona 150, Vattay Gyula 150, Nádas Lajos 2, Gellért Károly 250, v. Hód-sághyne 198, Birinyi Józsefné 243, Horcieszlawsky Dánesné 208, Labay József 244, Birinyi József 230, Szabó Sándor 1, Belv. el. isk. I. oszt. 663, Belv. el. isk. II. oszt. 418, Belv. el. isk. III. oszt. 575, Belv. el. isk. IV. oszt. 678, dr. Boroczy Kálmán 1 pengő.

(Folytatjuk)

Egy jókarban lévő
szmoking öltöny
eladó

Érdeklődni lehet a 134-es telefonszámon.

Mi ujság a budapesti élelmiszer-nagyvásártelenen?

1940. október hó 11-től október hó 17-ig vasuton érkezett 591 vagou, hajón 1932 mázsa vegyes élelmiszer. Érkezett ezenkívül különböző áruval 314 tehergépkocsi és 1831 lófogatu kocsai, valamint 1110 ketrec élőbaromfi, 668 mázsa vágottbaromfi, 902 lóda tojás és szőlővel 8 kézbeoszállító kis-termelő.

Az előző héttel szemben a vasuton történő felhozatal és a tojásfelhozatal kivételével a többi felhozatal és a szállítóeszközök száma általában csökkent. A vasuti felhozatal emelkedésénél jelentékeny szerepe van a nagyobb mennyiségű burgonyaszállítmányoknak, míg a tojásban feltehetően eszlelt igen erős kereslet ösztönöz hatásában teli magyarázatát. Az élő és vágottbaromfi piacra a forgalom lanyha volt,

csékély felhozatal mellett az árak — kisebb ingadozástól eltekintve — nagyjában változatlanok maradtak. A tojásnál a nagyobb felhozatal és a hűtőházi áru megjelenése az árakat 5—10 filléres emelkedés után megszilárdította és a vásárlókészlet bizonyos mértékig csökkenést mutat. A zöldség és főzeléknél a zöldpaprika és hagymafélék iránt mutatkozott nagyobb kereslet, aminek következtében a makói vöröshagyma ára 4, a töltényvaló zöldpaprika ára pedig 5—8 fillérral emelkedett kilógrammonként. A csökkenő készletek következtében ugyancsak emelkedett a vajhab ára is kilógrammonként 9—15 fillérral. A káposztaféléknél, a sárgarépánál és a petrezselyemnél viszont a lanyha kereslet következtében némi éremorzsolódás volt tapasztalható. A többi cikkek árai nagy

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

jában változatlanok maradtak. Mi t ujdonság megjelent a süttők 14 filléres kilógrammonkénti kezdő áron. A gyümölcsféléknél főképpen a szőlő iránt mutatkozott élénk kereslet, aminek következtében, különösen a jó minőségű áru elég környen elkel. Miatan a piacra kerülő mennyiség nem tudta az élénk keresletet megfelelően kielégíteni, a szőlő ára emelkedett, amely áremelkedés nemesebb fajtáknál 30 fillért is elért kilógrammonként. Ugyancsak emelkedett a birsalma ára is kg-ként 15 fillérral. A gesztenyefélék iránt a kereslet ellenyhult, aminek következtében a hazai áruval kg-ként 15—20 filléres árcsökkenés volt tapasztalható.

A kialakult árakat teljes részletességgel tartalmazza a vásárok és vásárcsarnokok igazgatósága által szerkesztett Hivatalos Árjegyzés.

A minisztériumok nagy részét már elköltöztették Londonból

Spanyol jelentés szerint a londoni minisztériumok nagy részét már elköltöztették Londonból. Hogy hová költözték a minisztériumok, azt egyelőre nem közölték. Egyébként London lakosságának kiköltöztetése is javában folyik és a kiszivárgott hírek szerint csak a hadiüzemekben dolgozókat hagyják az angol fővárosban.

Három százalékra mérsékeltek a bankkamatlábát

A Magyar Nemzeti Bank tanácsa október 21-én tartott ülésével elhatározta, hogy az október 22-vel kezdődő hatállyal a lezárási kamatlábát 4 százalékról 3 százalékra és a bírályság 1924. évi államköcsönkötvényeire és a m. kir. állampénztárjegyekre adott kölcsönöknél alkalmazott kamatlábát 4,5 százalékról 3,5 százalékra szálítja le.

K Ö Z P Ö N T J J

filmszínház

Október 23—27-ig, szerdától-vasárnapig. 5 napig.

A világ legnagyobb hősei a világ legnagyobb filmjében

ALCAZAR

A toledói fellegvár élet-halál harca.
Az önfeláldozó szerelem himnusza.

A film rendkívüli hossza miatt az előadások pontosan kezdődnek. Vasárnap az első előadás 2-kor

Mozijegy-utalványok a „Bizalom irodában” kaphatók 6—7 $\frac{1}{2}$ havi hitelre. Liszt Ferenc utca 4.

Kisérőfilm és hirdató kiegészítés

HIREK

Éjjeli szolgálatot tart és vasárnap reggel fél 8 órától egész nap nyitva tart:

Gyarmati Emil
gyógyásztára

Ma hetven éve kezdte meg működését a bajai sárdaiskola

A bajai sárdaiskolák ma nevezetes jubileumot ünnepelnek. Hetven esztendővel ezelőtt október 23-án szentelték fel a sárdaispületét és az intézet ezen a napon kezdte meg működését. A jubileum alkalmából dr. Mojzes Péter hittanár szentmisét mondott s azon az ifjúság a szentségekkhez járult.

— **Egyházi hírek.** Grót Zichy Gyula érsek dr. Pető Benő jános halmi káplánt a Bácsalmási Szőlőkbe lelkészévé nevezte ki. János-halma közönsége sajnálattal értesül Pető Benő káplán távozásáról.

— **A bajai zárda leányifjúságának lelkigyakorlata.** Ma, szerdén délután kezdődnek a zárda iskolák leányifjúságának szociális lelkigyakorlatai. A polgári három első osztályiak szentbeszédesei lelkigyakorlatait dr. Tamás József intézeti hittanár, míg a polgári IV. osztály, a liceum és a tanítóképző növendékei számára dr. Borbély István S. J. szegedi házfőnök, a neves jezsuita hitszónok beszéli.

— **Athelyezés.** Nagy Károly bácsalmási járásbírói kezeletti tisztviselőt felettes hatósága Paksa helyezte át hasonló minőségben. Nagy Károly közel két évet töltött Bácsalmán és különösen a levéntechnika terén szerzett érdemeket, mint kiváló levéntechnikus.

— **Forró vízbe lőkölt egy 6 éves lány egy 4 éves jános-halmi kislányt.** Mészáros Mihályné jános-halmi lakos dézsmakerti lakásán a térszta leforrázásához a földre teti forró vízbe egy 6 éves menhelyes kislány pajkoságából belelőkte 4 éves kis menhelytársát, Mohacsi Flórást, akit súlyos égési sebekkel beszállítottak a halasi kórházba.

— **A „Ferenc József” keserűvíz** régóta kitűnően bevált háziszor megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

Egy cséplőgép munkásai sorozatosan megkárosították a nyáron a jános-halmi gazdákat

Nagy szabású bünszövetkezet munkájáról ráöntötte le a leplet a jános-halmi csendőrség. Egyik cséplőgép munkásai a tulajdonossal összejárású kőrmönfoni módon rendszeresen megkárosították a nyáron cséplelő gazdákat.

Mint a lefolytatott nyomozás során megállapították, a feljelentett cséplőgépnek egy különleges készülék beállításával el lehetett érni azt, hogy az elcsépeit bura egy mellékuton a gazda zsákja helyeit egy elrejtett lukba folyjon. Ez az útréget azután egy oldal-deszka eltávolításával kényelmesen lehetett kiüríteni, akár többször is naponta.

Eddigi megállapítás szerint csak az idei nyáron mintegy 16—20 mázsa búzával károsították meg a cséplelő gazdákat ennél az általánosított gépnél. De lehet, hogy

Megnyitló üzletemhez üzlettársat keresek

50 százalékos haszonrészese-déssel (10.000 P) jellegével. Cim a kiadóhivatalban.

ennél is jóval több a gazdák kára. A csendőrség a tenük kihallgatása és szakértői vélemény alapján megindította az eljárást a gép tulajdonosa, két etetője s a gépnél dolgozó bandagazda és a zsákoló ellen, akiket egyetemesen vádolnak a súlyos büncselekmény elkövetésével.

A visszaélés ügyében Csizsár András gépész tetőre meg a feljelentést.

— **Erdélyi szolgálatra kirendelt bácskai jegyző Erdődy Károly** bácsalmási adóügyi jegyzőt az erdélyi magyar közigazgatás megszervezési munkálataira Nagysajó községbe rendelték szolgálatára.

— **A biztosító intézetek Erdélyért.** A biztosító magánvállalatok a „Erdélyért” gyűjtési akcióra a BIOSZ-on keresztül 30 840 pengőt adományoztak. Az adományhoz az Első Magyar Általános Biztosító Társaság, a Fonciere, a Gazdák Biztosító Szövetkezete, a Triesti, továbbá a Középeurópai és Minerva 5000—5000, a Providentia 3000, az Adriai 2000, a Duna 1000 pengővel, míg a többiek 600 pengőtől 50 pengőig terjedő összegekkel járultak hozzá.

URÁNJA

filmszínház

Október hó 25-től 28-ig, péntektől—hétfőig.

Szabad-e egy nőnek eladnia magát? Lehet-e egy fiatal leánynak éjszaka a férfit lakásán felkeresni? Férjhez mehet-e egy szabad életet élő leány az igazán becsületes férfihez? — Ezekre ad választ

Mária két éjszakája

Főszerepben

Szilágyi Szabó Eszter, Szennyi Vera, Uray Tivadar, Greguss Zoltán, Pataki Jenő, Csontos Gyula

Mozijegy-utalványok a „Bizalom Irodában” kaphatók 6—7¹/₂ havi hitelre. Liszt Ferenc utca 4.

Kulturfilm és hirdető kiegészítés

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

FILM

Hírek a filmvilágból

FELEDHETETLEN ÉLMÉNY

A spanyol polgárháború film-éposza, az „Alcazar” amely a a toledo-i fellegvár és az „Alcazar” hőseiről szól. A film valóságos gránitemléket állít a bátorság szellemének, a hazafiasságnak és az áldozatrakész hősiességnek. Az „Alcazar” mintaképnek lehetne állítani, mint a mai napok történetének egyik legigazibó és egyben legművészebb dokumentumát.

VÉGIGMULATTA A KÖZÖNSÉG

Szelezky Zita legújabb film-jének, a „Sok bűnös Emmyért”-nek bemutató előadását. Aszlányi Károly viglátéka megadta a lehetőséget, hogy elsőrangú film-sztárjaink a lemulatságosabb figurákat vigyék a közönség elé.

Hirdessen

a Bácskai Újságban.

— **Új pályaeoszt nevezett ki a MÁV Baján.** Az államvasutak igazgatósága dr. Csördás József gyulai fogorvost Bajára MÁV pályaeosztosá nevezte ki. Dr. Zongor Béla MÁV ellenőrző orvos lesz.

— **Tolvajtársaságot lepleztek le Nagybaracsán.** A csendőrség Nagybaracsán egy 22 tagú tolvajtársaságot leplezett le. A tolvajtársaságban több fiatalok is van. A nyomozás során összeállították a gyanúsítottak bünlajstromát és megindították ellenük az eljárást.

— **Ez aztán megállapítás!** Popa Lisseanu román lelkész aki magát a székeklyék kérdés szakértőjének nevezi, újabb hosszú cikket közölt a székeklyékről. Ebben a cikkben az állítja, hogy a székeklyék voltaképpen — „elszékelyesített” románok.

— **A bő aratás** első feltétele a gondos vetőmagválasztás. Gazdák, ne pocskolják a gálitot. Vétőmagot takarít meg, ha higanyos pácot használ. Az összes modern csávázószerkezet raktáron tartja a Városi Drogéria, ahol ismeretöt, szakszerű tanácsot is készséggel nyújtanak. Telefon 850.

Bácskai Újság

POLITIKAI NAPILAP

Kiadja az ÚJ ÉLETT nyomsda s. t. Baján
Felelős szerkesztő és felelős kiadó
Dr. Huszti Károly.
Szerkesztő: Borányi János.
Szerkesztőség Arpad-tér 6. Telefon 46

